

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quale debeat esse iuramentum confirmatorium contractus. §. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

5. Verum si iurans relaxationem petere noluerit, satisfaciet momentanea solutione; poteritque statim repetere; cum ius tertio non fuerit acquisitum; & solum fuerit solutio facta ob honorem Iuramenti. Juxta *cap. ad audientiam de iis qui vi. Et tradit ibi Abbas in princip. num. 1. Gloss. Antonius Ioannes Andreas & Ancharanus. Gutierr. de Iurament. 1. p. cap. 53. num. 8. Couat. de pact. 2. part. §. 3. num. 2.* Si vero fuerit etiam Iuramentum factum, de non repetendo vii debet remedio relaxationis, vt repetere possit. Ita Couat. & Gutierr. *suprà*, & Saach. *lib. 3. de sponsalium, disput. 32. num. 7.*

6. Præterea Iuramenti confirmatorij obligatio transit ad hæredes iurantis non in vi Iuramenti, sed in vi contractus; & obligationis iustitiae. Secus est de obligatione Iuramenti non confirmatorij. Huius enim obligatio cum iurante extinguitur ac prouide ad hæredes non transit. Sic Gab. Valquez *opuscul. de testamentis, cap. 3. dub. 2. num. 17.* Basilius Legionensis *lib. 12. de sponsalibus, cap. 8. num. 3.* Et constabit ex iis, quæ infra dicemus; obligationem nempe Iuramenti personalem esse, non realem.

§. II.

Quare debeat esse Iuramentum confirmatorium contractus.

S V M M A R I V M.

1. Necessario debet esse Iuramentum de opere futuro faciendo, vel omittendo.
2. Excipiunt aliqui Iuramentum minoris, quo se maiorem esse testetur.
3. Iuramentum de futuro confirmans contractum, debet esse de non contrahendo contractui.

1. Iuramentum confirmans contractum, necessario esse debet de aliquo opere futuro faciendo, vel omittendo; neque sufficit assertorium de præsentis, quod solum celebrationem contractus testatur. Colligitur ex Authent. *Sacramenta puerum, Cod. si aduersus venditionem*, ibi super contractibus non contractandis. Ex *cap. cum contingat, de iurando*. Ibi; ne vterius contrahantur. Ac non retractare contractum vel illi non contrahentis, opus est futurum. Ergo Iuramentum confirmatorium contractus, semper est de opere futuro. Sic omnes Doctores. Vide Gutierr. in Authent. *Sacramenta puerum, num. 133.*

2. Ab hac regula excipiunt aliqui Doctores, quos refert Riminaldus *instituit. Quibus alienare licet, §. 2. num. 28.* & Seraphin. *de privilegiis Iuramenti, privilegio 83. num. 4.* Iuramentum, quo minor, qui in aspectu maior apparet, iurasset se maiorem esse, cum non sit. Nam ratione huius dolosi Iuramenti dicitur, contractum esse firmatum, quando solum deficit contractus ratione minoris ætatis. Quia ius in penam doli commissi supplet ætatem. *Textus est in lege 2. §. 3. Cod. si minor, se maiorem dixerit, & habetur leg. 6. in princ. titul. final. partita 6.* Et subditur ibi ratio, quia iura deceptis; & non deceptoribus subuenire debent.

Ceterum hæc decisiõ non tam est contractus confirmatio; quam denegatio beneficii restitutionis, quo minor gaudere potest. Adde hanc contractus firmitatem non ex Iuramento, quod dolosum fuit; sed potius in penam illius à iure ipso concedi. Sic ergo certum Iuramentum confirmans contractum, esse de re futura.

3. Sed quale debeat esse hoc Iuramentum de futuro? Non est constans apud omnes. Eorum placitis omittis; respondeo, debere esse Iuramentum non contrahendi contractui, non retractandi illum. Colligitur ex *supradictis decretis* in quibus apponitur hæc forma pro contractibus confirmandis. Sic Bartol. Authent. *Sacramenta puerum, num. 24.* & ibi Iason. *num. 28.* Suarez *rom. 2. de Religione, lib. 2. de Iuramento, cap. 29. num. 3. §. 4.* Lessius *lib. 2. de iustitia, cap. 17. dub. 7. num. 56.* Saach. *lib. 3. summ. cap. 12. num. 20.* An vero *supradictum* Iuramentum sufficiat, difficultate non caret. Nam si iures vsuras soluturum; easque solutas non repetere; contractum non firmas, sed potes obtenta Iuramenti relaxatione repetere, è contra si promittas sub iuramento, aliquem in hæredem institueret, esto non promittas non contrahentis, tenet Iuramentum, & contractum firmas eo modo, quo confirmaretur, si eo hæredem instituto iudicasset, non reuocare. Ergo Iuramentum, non reuocandi contractum, nec sufficit ad illius firmitatem, nec necessarium est.

Facilius est huius difficultatis solutio. Dicendum ergo est, Iuramentum non reuocandi contractum, & necessarium esse, & sufficere, quoties ex parte creditoris non datur turpitudò, vt datur in contractu vsuario. Quatenus enim soluens vsu-

ras, iuror non repetere, recipiens eas retinere non potest; ac prouide Iuramento non repetendi, talis solutio non confirmatur. Neque obstat Iuramentum instituendi hæc hæredem, (casu, quo obligatorum sit) firmare contractum. Quia illud Iuramentum virtualiter & implicite est Iuramentum non reuocandi institutionem. Quia fieri non potest hæredis institutio, & illius reuocatio, institutio namque hæredis non fortitur effectum, quousque testator moriatur, & consequenter quousque testator non est potestas reuocandi. Ergo iurans institueret aliquem in hæredem tacite, & in virtute iurari, institutum non reuocare. Ergo Iuramentum firmans contractum est Iuramentum non contrahendi illi.

§. III.

Quos contractus irritos confirmare Iuramentum possit.

S V M M A R I V M.

1. Prima sententia negat, contractum iure inualidum Iuramento firmari.
2. Secunda affirmat, quomolibet contractum inualidum ob vitiatam utilitatem, Iuramento firmari, nisi incedere ad sit turpitudò.
3. Tertia sententia distinguit de contractibus inualidis naturaliter, vel ciuilitèr.
4. Quid inueniendum sit?
5. Quid ex *supradicta doctrina* inferatur.

IN varias sententias Doctores diuisi sunt, vt videre est apud Sanchez *lib. 3. sum. cap. 12. à num. 8.* tres sunt præcipue duæ extremae, & vna media.

1. Prima extrema sententia est, nullum contractum iure inualidum confirmari Iuramento. Sic plures quos refert Saach. *num. 8.* & sequitur Basilius Legionensis *lib. 12. de sponsalibus, cap. 8. num. 43.* Ratio est, quia neque eam vim habet Iuramentum ex iure naturali, nec ex ciuili, regio, aut Pontificio. Ergo confirmare contractum iure inualidum non potest. Antecedens probò, & quidem ex iure naturali hæc vim non habere Iuramentum, manifestum est, vt iam diximus, quia Iuramentum solum petit, vt iurans verum efficiat, quod iurat, quod præstare optime potest tamen contractus inualidus perficitur. Aliàs si ex sua natura haberet, firmiter est contractibus tribuere; eam concederet contractibus per iniuriam extortis. Ex iure item ciuili nullibi inuenitur, Iuramentum hæc vim habere, imò contrarium non leuiter colligitur ex *lege non dubium, Cod. de legibus*. Vbi Imperator non solum prohibet apponere Iuramentum contractibus lege probatis, sed illud irritat, & annullat. Inquit enim Imperator nullum pactum, nullam conuentionem, nullum contractum inter eos videti volumus subsecutum, qui contrahunt lege contrahere prohibente. Quod ad omnes etiam legum interpretationes tam veteres, quam nouellas trahi generaliter imperamus, vt legitur quod fieri non vult, tantum prohibuit sufficit, cetera quasi expressa ex legis licet voluntate colligere, hoc est, vt ea quæ lege fieri prohibentur, si fuerint facta non solum inualidi, sed pro inactis etiam habeantur, licet legislator fieri prohibuit tantum; neque specialiter dixerit, inuile esse debere, quod factum est, sed est quod fuerit subsecutum ex eo, vel ob id, quod, interdiente lege factum est, illud quoque casum atque inuile esse præcipimus. Secundum itaque prædictam regulam, qua vbiunque non feruari factum lege prohibente censuimus, certum est, neque stipulationem huiusmodi tenere, nec mandatam vlius esse momenti, neque Sacramentum admitti. Quid clarius dici potuit, ad probandum Sacramentum non admitti ad contractus reprobatos firmandos? Ad idem *Textus in lege iuris gentium, ff. de pactis iuxta scditionem Gothofredi, & Duareni*, quoties pactum à communi remouit est (hoc est reprobatum) feruari hoc non oportet nec ligare, nec iurandum de hoc adiectum, ne quis agat, iurandum. Et in *lege si quis inquilinus, §. fin. ff. de pactis*, ibi. Dicit Severus & Antoninus præciperunt, iurandum contra vim legum, & auctoritatem iuris in testamento scriptum nullius esse momenti. Neque aduersus hæc leges obstat *Textus in Authent. Sacramenta puerum, Cod. si aduersus venditionem*. Vbi inquit textus Sacramenta puerum sponte facta, super contractibus rerum non retractandis, iniolabiliter custodiantur. Quia hæc lex non loquitur de contractibus minorum nullis, sed de validis, & qui ratione minoris ætatis retractari poterant: his inquam contractibus ac eodente Iuramento negatur retractatio. Et quod *supradicta lex* tantum loquitur de his contractibus validis, colligitur, tum ex illis verbis, non retractandis. Nam quod nullum est retractari non potest. Non enim indiget retractatione, sed nil italis declaratione.